

*Комунальний заклад
«Богодухівський спеціальний навчально-виховний комплекс»
Харківської обласної ради*

*Виховний захід
«Знай свої права, дитино»*

*Підготувала: Івах В.В., вихователь 3 класу
Дата проведення: 07.12.2017
Місце проведення: класна кімната*

Виховний захід «Знай свої права, дитино»

МЕТА: познайомити дітей зі змістом основних статей Загальної Декларації прав людини, Конвенції про права дитини. Конституції України; допомогти запам'ятати основні поняття, розвивати пам'ять, мову, вміння класифікувати й узагальнювати; довести учням, що в основі документів про права людини лежать головні потреби всіх людей. Виховувати людяність, почуття чуйності, доброти.

ОБЛАДНАННЯ: Конвенція про права дитини; Конституція України; вислови відомих людей, презентація .

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ: закон, Конституція, ООН, Декларація, Конвенція, право.

Хід заходу

I ВСТУПНА ЧАСТИНА.

*У неньки народилося дитя,
Дитя моє! Бог дав тобі життя,*

*І щоб ніхто не заподіяв шкоди
Тобі, малесенький громадянине,
Бог дав закони нашого народу.*

«Сьогодні діти – завтра народ» В. Сухомлинський.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА.

1. Слово вихователя.

Шановні діти і гості нашого свята, сьогодні у нашій школі проводиться виховна година «Знай свої права, дитино» до всесвітнього Дня дитини.

(Записано на дошці) «Людина – найцінніший скарб планети Земля».

Дійсно, людина найрозумніша істота планети Земля. Кожен із вас, діти, неповторна особистість і саме такої більше на цій землі немає і не буде. Відомий поет України В.Симоненко, який прожив життя-спалах написав про неповторність кожного.

2. Вірш В.Симоненка «Ти знаєш, що ти – людина»

Ти знаєш, що ти – Людина?

Ти знаєш про це, чи ні?

Усмішка твоя – єдина,

Мука твоя – єдина.

Очі твої – одні.

Більше тебе не буде,

Завтра на цій землі

Інші ходитимуть люди,

Інші кохатимуть люди, -

Добрі, ласкаві і злі.

Сьогодні усе для тебе

Озера, гаї, степи

І жити спішити треба,

Кохати спішити треба –

Гляди ж не прости.

Бо ти на землі людина

І хочеш того, чи ні.

Усмішка твоя – єдина,

Мука твоя – єдина.

Очі твої – одні.

3. Розповідь вихователя

Уся історія людства— це історія війн. Одна із найстрашніших в історії людства війна тривала 6 років і закінчилася в 1945 році. Загинуло

близько 60 млн. чол. Право на життя було порушено для 60 млн. чол. Життя втратили люди, чисельність яких перебільшує чисельність населення сучасної України. І тоді, люди, всього світу зрозуміли, що треба об'єднатися для захисту прав людини.

Вони створили ООН — Організацію Об'єднаних Націй. 10-го грудня 1948 року різні народи світу вирішили і проголосили, що всі люди мають рівні права. Так виникла Загальна Декларація прав людини.

Але дорослі можуть захищати свої права від злодіїв, шахраїв, а діти ще не в змозі цього робити. Тому 20 листопада 1957 року Генеральною Асамблеєю ООН була проголошена Декларація прав дитини - дуже важливий документ, в якому визначені права дитини. Цей закон повинні виконувати люди всієї нашої Землі.

Дитина-найцінніший скарб. Пройде не одне тисячоліття, поки людство зрозуміє цю істину, і пройде не одне тисячоліття, поки людство, нарешті, прийме закони, які оберігатимуть дитину - найбільше наше багатство.

Права дитини - це певні можливості, які треба дітям (до 18 років) для того, щоб жити і дорослішати.

Діти мають особливе право на піклування та допомогу з боку держави. Але, на жаль, життя, здоров'я, навчання, щастя дітей усього світу недостатньо захищені.

Сьогодні 250 млн. дітей живе за рахунок важкої праці, жебрацтва, пограбувань.

Кожен рік від хвороб помирає 5 млн. дітей.

Поширюється торгівля дітьми. Використовують дітей, від яких відмовилися батьки, для пересадки органів.

В Україні три чверті дітей-діти з хронічними хворобами.

З'явився новий тип дітей – «діти вулиці». Це діти, що залишили рідні домівки і живуть та харчуються, як заманеться. Основна маса з них має освіту 3-4 класи. Більшість з них— малолітні злочинці, наркомани,- торгівці наркотиками.

У кожній державі є один найголовніший закон – Конституція. У ній записані усі правила, за якими повинні жити люди цієї країни. І правила ці ні в якому разі не можна порушувати! За допомогою Конституції держава піклується про своїх громадян. Але в усіх малих громадян є ще своя Конституція. Вона називається «Декларація прав дитини».

Тому у 1989 році представники урядів прогресивних країн світу, в тому числі й наша Україна, підписали Конвенцію про права дитини. В цій Конвенції країни домовилися охороняти права всіх дітей світу. Там записано, що дитиною вважається людина, якій ще не виповнилося 18 років. Конвенція — це Міжнародний договір, угода. Згідно з цією угодою, Україна у квітні 2001 року прийняла Закон України про охорону дитинства.

4. Словникова робота.

Декларація – це документ в якому викладено важливі правила, обов'язки для дітей.

Конвенція – це угода, міжнародний договір з цих питань.

Закон – документ, прийнятий вищим представницьким органом державної влади і є загальним.

Конституція – закон про устрій, будову держави, про головні права та обов'язки громадян.

5. Основні положення Конвенції про права дитини.

Зараз ми помандруємо сторінками Конвенції прав дитини. Ми ознайомимося з основними правами дитини. Коли ви будете у старших класах, то на уроках правознавства ви більш детально це будете вивчати. На партах у вас лежать роздруковані аркуші, на яких перелічені основні права дітей.

Пам'ятка учням

Дитина (у віці до 18 років) незалежно від її раси, національності, кольору шкіри, статі, мови, релігії, етнічного чи соціального походження майнового стану, стану здоров'я, незалежно від її батьків та законних опікунів має:

Право на життя.

Право на ім'я та отримання громадянства.

Право знати своїх батьків.

Право на любов і піклування.

Право на житло.

Право на повноцінне харчування.

Право на освіту.

Право на відпочинок і дозвілля.

Право на медичну допомогу.

Право на об'єднання.

Право на власну думку.

Право на інформацію.

Право на повагу власної гідності і усіх форм насильства.

Право на захист від зловживання наркотиків.

Право на захист від незаконного чи свавільного позбавлення волі, свободи.

Особлива турбота дітям-інвалідам, дітям-сиротам.

Жодна дитина не повинна бути жертвою насильства або війни.

6. Інценізація

- Діти, сьогодні на уроці для всіх присутніх сюрприз. Чи любите ви казки? Їх люблять і діти, і дорослі. Отже, до нас на урок завітала казка. Але казка наша незвичайна, вона більш сучасна. Послухаємо наших героїв.

Сценка

Буратіно : Виходить, що наша держава повинна піклуватися про своїх дітей?

Мальвіна : О, ви робите незвичайні успіхи, Буратіно! І лише одна – однісінька країна відмовилася. Це Країна Дурнів.

Буратіно: А цікаво, що це за права, які начебто я маю?

Мальвіна: Ну, ось, наприклад: «Ніхто не має права ображати іншого, принижувати його, карати» . Як це робив Карабас – Барабас.

Буратіно: Ух ти! Здорово! А ще!

Мальвіна: А ще кожна дитина має право ходити до школи і вчитися безкоштовно, щоб стати грамотним, розумним і вихованим.

Буратіно: Подумаєш, а, якщо я не хочу вчитися?

Мальвіна: Значить, ви порушуєте виконання Конституції. Адже крім прав кожна дитина повинна пам'ятати про свої обов'язки. Ходити в школу, Буратіно, - це і ваш обов'язок.

Буратіно: Я так і знав! Зразу палки в колеса! Я думав, якщо мені дають права, це значить, можна робити що завгодно!

Мальвіна: Ох, який же ви негідний хлопчисько! Усі люди народжуються вільними і рівними, усі мають однакові достоїнства і права. Усі наділені розумом і повинні ставитись один до одного, як брати і сестри, незважаючи на колір шкіри.

Буратіно: Та це дурість якась написана! Люди не можуть народжуватись однаковими, рівними: наприклад, мій сусід, хлопчик, коли народився, важив 3 кг, а його братик – 2 з половиною...

Мальвіна: Послухай: народжуватись рівними – це не значить народжуватись однаковими на зріст і вагу або однаково сильними чи красивими. Це значить – народжуватись людьми. Адже ж ніхто ще не народився на світ міністром з портфелем або генералом з пагонами!

- З якої казки наші герої?

- Що нового дізнався Буратіно на уроці?

- Хто порушував його права?
- Який обов'язок не дуже подобається Буратіно?

7. Робота в групах

А зараз ми попрацюємо в групах.

(Кожна група отримує лист, обговорює його та звітує за узгодженою схемою)

Кожна група отримує завдання: прочитати частини казок і сказати, які були порушені права дитини. При відповідях користуйтеся пам'ятками, якщо це потрібно. Вживайте в мовленні слова: «Я так думаю...», «Я переконаний...», «На мою думку...» тощо.

Перша група:

"Рятуйте! Матуся пішла за молоком, а нас з'їв сірий вовк!"

1. З якої казки цей лист? («Вовк і козенята»)
2. Чиї та які права були порушені? (Право на життя)

«Я Зайчисько, я маленький, хатку мав собі гарненьку, та прийшла коза рогата, і нема у мене хати. Ой, хутчіш допоможіть, мої права ви підкажіть».

1. З якої казки цей лист? («Коза-дереза».)
2. Чиї та які права були порушені? (Право на недоторканість житла.)

Друга група:

"Мені дуже холодно в зимовому лісі. Діти, допоможіть знайти підсніжники."

1. З якої казки цей лист? («Дванадцять місяців».)
2. Чиї та які права були порушені? (Право на любов і піклування.)

«Діти, я хочу на бал, а мене примушують працювати без відпочинку.»

1. З якої казки цей лист? («Попелюшка».)
2. Чиї та які права були порушені? (Право на відпочинок.)

III. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

1. Вислови про права

1. Віктор Гюго «Право – це все те, що є істинне та справедливе».
2. Вольтер сказав, що "Свобода полягає в тому, щоб залежати лише від закону».
3. Ще один латинський афоризм означає "Знання закону не в тому, щоб знати його слова, а в тому, щоб розуміти їх зміст».

А зараз закрітимо вивчене.

2. Вірші у виконанні учнів

Я маю право жити на землі.

Творити, дихати, учитись,

Примножувать багатства всі її.

Своєю Україною гордитись.

Я маю право на здоров'я охорону

Яка б не трапилась біда,

Щоби завжди в моєму домі –

Спокійною була моя сім'я.

У школі всіх наук джерела

Зібрані зі всього світу.

Обіцяю добре вчитись

Я маю право на освіту.

На чисту воду і на хліб духмяний

Я маю право раз і на завжди

Всім дітям достатнє харчування

Потрібне, щоб здоровими росли

Я маю право на веселку і весну,

На щедру осінь і на тепле літо,

На зиму, так безмежно чарівну,

І на лани із стиглим житом.

На золотаве сонце в небесах,

Що щедро Україну зігріває,

На соловейка спів в гаях,

І на любов батьків, безмежну і безкраю.

*Тому я щиро всім в житті бажаю
Зростати гідно справжніми людьми.
Бо всі ми українці маєм право
На цій землі і жити, і рости.*

3. Підсумок заходу.

Ось і підійшов до кінця наш урок. Всі ви, учні, маєте певні права і повинні їх дотримуватись. А хто порушує права — стає правопорушником. Виконання законів стосується не тільки президента України, депутатів Верховної Ради, суддів, а всіх громадян, і вас у тому числі. Бо, навіть, за систематичні порушення правил поведінки у школі та за її межами можна потрапити до спеціальної школи з посиленим режимом з одинадцятирічного віку. А якщо дитина-школяр утекла з дому або заблукала, вона може потрапити до дитячого притулку. Крім того, за заподіяну вами шкоду комусь, або нанесені матеріальні збитки, несуть відповідальність ваші батьки. Але існує і служба у справах неповнолітніх, яка покликана захищати ваші права.

Тому я бажаю вам бути чемними дітьми, ніколи не ставати правопорушниками, бути гідними лише похвали.

4. Вірш у виконанні вихователя.

*Дитя моє, права дитини
ти мусиш вивчити сумлінно.
Це так потрібно, так важливо
напевне знати в наші дні:
коли з тобою справедливо
вчиняють, а коли і ні.
Тож прочитай, завчи напам'ять
Порадь і друзям почитай.
Хай прочитають тато й мама
Закони всім потрібно знать!
Будь добрим сином чи дочкою,
поганим вчинком не зганьби
ти роду власного ніколи.
Люби свою сім'ю і школу,
Свою країну ти люби!*